

2025

(June)

POLITICAL SCIENCE

(Core)

Paper : PSCC4C

(Political Process in India)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following as directed :

- (a) ভাৰতবৰ্ষত 'কংগ্ৰেছ শাসন ব্যৱস্থা'ৰ এক উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write one notable feature of the Congress system in India.

- (b) DMKৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of DMK.

- (c) সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ ভিত্তি হৈছে _____।

(জাতি / ধৰ্ম / লিংগ / ভাষা)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি লৈ খালী ঠাই পূৰ কৰা)

The basis of communalism is _____.
(caste / religion / gender /
language)
(Fill in the blank by choosing
the correct answer)

- (d) ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ কোনটো অংশ/খণ্ডত 'সংৰক্ষণ ব্যৱস্থা'ৰ বিষয়ে উল্লেখ আছে?

Which Part of the Indian Constitution deals with 'reservation provision'?

- (e) ভাষিক আঞ্চলিকতাবাদৰ এক উদাহৰণ দিয়া।

Mention one example of linguistic regionalism.

- (f) ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা আয়োগ কোন চনত গঠিত হৈছিল?

In which year was the National Commission for Women set up in India?

2. তলত দিয়াসমূহৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : $3 \times 3 = 9$

Write short notes on the following :

- (a) আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দল হিচাপে অগপ-ৰ প্ৰাসংগিকতা
Relevance of AGP as a regional political party

- (b) ৰাজনৈতিক গতিশীলতাৰ ধাৰণা
Concept of political mobilization

- (c) ভাৰতবৰ্ষত আঞ্চলিক অসমতাৰ চাৰিটা কাৰণ
Four reasons of regional imbalances in India

3. ভাৰতবৰ্ষৰ দলীয় ব্যৱস্থাৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 9

Discuss the major features of party system in India.

অথবা / Or

ভাৰতবৰ্ষৰ দলীয় ব্যৱস্থাৰ সমসাময়িক ধাৰাসমূহৰ বিষয়ে এক সমালোচনাত্মক টোকা লিখা।

Write a critical note on the recent trends in Indian party system.

4. ভোটদাতাৰ আচৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভোটদাতাৰ আচৰণ নিৰ্ধাৰণ কৰা হ্ৰস্বকালীন আৰু দীৰ্ঘকালীন কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $2+7=9$

Define voting behaviour. Discuss the short-term and long-term determinants of voting behaviour.

অথবা / Or

ভাৰতীয় নিৰ্বাচনী ৰাজনীতিত জাতি-ভিত্তিক সংগঠন/ গতিশীলতাৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা। 9

Examine the role of caste-based mobilization in Indian electoral politics.

5. উত্তৰ-পূব ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰেক্ষাপটত ৰাজনৈতিক বিচ্ছিন্নতাবাদৰ সমস্যাৰ ওপৰত আলোচনা কৰা। 9

Discuss the problem of secessionism in the context of North-East India.

অথবা / Or

ভাষিক, সাংস্কৃতিক আৰু অৰ্থনৈতিক অসমতাৰ বিশেষ উল্লেখৰ সৈতে ভাৰতত আঞ্চলিকতাবাদৰ উত্থানৰ কাৰকসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

Examine the factors contributing to the rise of regionalism in India with special reference to linguistic, cultural and economic disparities.

6. ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ ধাৰণাক সংজ্ঞায়িত কৰা। ভাৰতবৰ্ষত ধৰ্মনিৰপেক্ষতাবাদে সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ আলোচনা কৰা।

2+7=9

Define the concept of secularism. Discuss the challenges it faces in India.

অথবা / Or

ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজনীতিত সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

9

Discuss the impact of communalism in Indian politics.

7. ভাৰত ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।

9

Critically evaluate the impacts of globalization on the nature of Indian State.

অথবা / Or

“সংৰক্ষণ ব্যৱস্থাই ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজনৈতিক আৰু সামাজিক ক্ষেত্ৰত মহিলাৰ অংশগ্ৰহণক প্ৰভাৱান্বিত কৰিছে।” এই মন্তব্যৰ সত্যতা স্থাপন কৰা।

“Reservation system in India has impacted women’s participation in politics and society.” Justify the statement.

★★★